

Mi egy karakter?

Egy betű.

Egy kép.

Egy alkotó.

Ez mind egy-egy karakter.

Mi, egy karakter.

A látvány Magáért beszél.

Értem?

Létezés Aproposó lét.

A sör! Legyen ez az új tematika – hangzott el tavaly Bloom's Day után. Hogy mégsem így lett, jobban mondva, hogy a közös képzelődés apropója a 'lét' lett, nos azért ebben a sör is kapott szerepet. Persze most sokan a Hofi-féle axiómára gondolhatnak, miszerint: „A lét határozza meg a tudatot. Ha megiszod a lét, a tudat elszáll.” Az összefüggés azonban ennél tragikusabb. Szeptember volt. Többen, Dáblin közeliek, sörözéssel, beszélgetéssel mulatták az időt az Avarban. Aztán jöttek a hírek: ég a város, ég a ház is. New York, New York...

Ledőlt tornyok romjain gondolkodva talán érthető, hogy a létezés alapkérdései kerültek elő. Azóta persze sok minden történt, lényegében minden megy tovább. Napról-napra eltelik az idő, és ha beszélgetünk, napi aktualitásoknál, praktikus észrevételeknél, a realitás kézzelfogható banalitásainál ritkán jutunk tovább. Nem baj. Ilyen a világ. Dáblin azonban nem ilyen. Ott ki tud zökkeni a hétköznapi érvétele. Létre tudott jönni egy olyan mikrokultúra, ahol a résztvevők oldalas monológjaiból összeáll egy mélyen őszinte gondolat-tár. Aztán majd június 16-án, Szombathelyen az is kiderül, hogy létkérdés-e a szakmai közösség, fontos-e sokaknak (huszonéves egyetemistáknak és hatvanéves mesternek) a személyes találkozás.

De most, amikor ezeket a sorokat írom, még május van. 2202 évvel Jézus, 120 évvel Joyce és 10 hónappal a fiam, Barnabás születése után. Ülök a szobámban, próbálom összegereblyézni mindazt, ami a 4. Dáblin bevezetőjéhez dukál. Nézem a képernyőt. Az ablakom alatt a parkot. A fákat, mint a zöld brokkolikat a terepasztalon. Eső után vagyunk. Minden nagyon zöld. Nagyon.

Nézem a parkot, mert akarom nézni. Mint brokkolikat, látom a fákat, egy terepasztalon. Nézem, látom, látok. Látok, ergo sum! A látás létezés. A látás gondolkodás.

Szokás ismételtetni, hogy a plurális igazságok kora a miénk. Hogy nézőpont kérdése lenne minden, tehát ahogy nézzük, olyan a világ. (a tények makacs bizonytalanságáról tanúbizonyosságot kapunk nap-nap után). Szemünk fényérzékenységet értékek és érzelmek, hangulatok és alapvető ösztönök befolyásolják. Ugyanakkor intellektuális folyamat is a látás.

Mert azért az belátható, hogy másképp lát a tanult szem, a nézésben tapasztalt. Tehát másképp szemlélik azok a világot, akik tudatosan képzik, kreatív módon edzik szemüket. De vajon másképpen is gondolkodik, aki mást lát (másként lát)!

Szemléletmód, látásmód és gondolkodásmód szorosan összefügg. Valóban őszinte nyomata ebben Dáblinban megtapasztalható. Talán képekben könnyebb megszólalni. Talán, mert bizonyos dolgokról amúgy nehéz beszélni. Talán hétköznapi szavainkban már nem látszik tisztán szándékunk belső képe. Most hát szó helyett is kép van. A szó is kép. A kép is szó. A dáblini létezés képes képlet.

Joyce hét éven keresztül írta az Ulysseszt. Ha kinézett a trieszti lakásának ablakán, tisztán látta maga előtt Dáblin utcáit, házait, embereit. De azon túl, látta bennük Odüsszeuszt és Nesztórt, a nap felé törő Ikaruszt és Dedaluszt. Belülről látta nemcsak a valóságot, de a valóságban szunnyadó lehetőséget.

Apropó, Dáblin is lehetőség.